

به نام خدا

مجموعه ضوابط و مقررات ملی ساختمان سازی

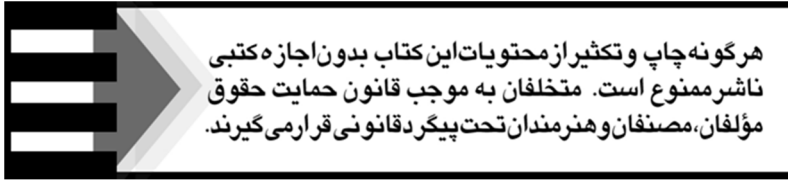
مؤلفان

مهندس حسین کردی کلاکی

مهندس علی ابراهیمی

مهندس حمیدرضا طائب

مهندس مریم دیلمی طریفی

◀ عنوان کتاب: مجموعه ضوابط و مقررات ملی ساختمان سازی

◀ مولفان: مهندس حسین کردی کلاکی

مهندس علی ابراهیمی

مهندس حمیدرضا طائب

مهندس مریم دیلمی طریفی

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ صفحه آرایی: شبینم هاشم زاده

◀ طراح جلد: داریوش فرسای

◀ نوبت چاپ: دوم

◀ تاریخ نشر: ۱۳۹۸

◀ چاپ و صحافی: درج عقیق

◀ تیراژ: ۵۰ جلد

◀ قیمت: ۶۵۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۴-۸۹۶-۲

◀ نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،

خ کارگر جنوبی، روبروی پاساژ مهستان،

پلاک ۱۲۵۱

تلفن: ۲۲۰۸۵۱۱۱-۶۶۴۱۰۰۴۶

کد پستی: ۱۳۱۴۹۸۳۱۸۵

◀ فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

عنوان قراردادی: ایران، قوانین و احکام Iran.Laws,etc
عنوان و نام پدیدآور: مجموعه ضوابط و مقررات ملی
ساختمان سازی / مولفان: حسین کردی کلاکی...دیباگران
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۲۱۸ ص: مصور،
شابک: ۲-۸۹۶-۱۲۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: مولفان: حسین کردی کلاکی، علی
ابراهیمی، حمیدرضا طائب، مریم دیلمی طریفی.
موضوع: ساختمان سازی-صنعت و تجارت-قوانین و
مقررات-ایران
موضوع: construction industry-Law and legislation-Iran
موضوع: ساختمان سازی-ایران-صنعت و تجارت-مقررات ایمنی
موضوع: construction industry-safety regulations-Iran
موضوع: ساختمان اسزی-ایران-صنعت و تجارت-پیش بینی های ایمنی
موضوع: construction industry-Iran-safety measures
شناسه افزوده: کردی کلاکی، حسین، ۱۳۶۹-
رده بندی کنگره: ۳۴۰۲/م ۳ ۱۳۹۷ KMH
رده بندی دیویی: ۳۴۳/۵۵۰۷۸۶۹
شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۰۲۲۸۰

WWW.MFTBOOK.IR / www.dibagaran-tehran.com/ www.mftdibagaran.ir

نشانی تلگرام: @mftbook

اپتیکیشن دیباگران تهران را از سایت های اینترنتی دیباگران دریافت نمایید.

فهرست مطالب

فصل اول	۱۱
کلیات و فلسفه وجودی آیین نامه ها	۱۱
۱-۱- مقدمه و کلیات	۱۲
۲-۱- تعاریف پایه	۱۲
۳-۱- فلسفه وجودی آیین نامه های ساختمانی	۱۸
۴-۱- طبقه بندی انواع آیین نامه ها	۲۰
۵-۱- مراحل اجرای طرح های عمرانی	۲۲
۶-۱- مقررات ملی ساختمان	۳۰

فصل دوم	۵۳
شناخت انواع ساختارهای سازه‌ای و عملکرد آنها	۵۳
۱-۲- سازه ی پایدار	۵۴
۲-۲- لزوم پایدار کردن سازه ها و روش های آن	۵۶
۳-۲- ساختار سازه بنایی با دیوار باربر	۵۹
۴-۲- ساختارهای اسکلتی با اتصالات مفصلی و مهاربندی	۶۰
۵-۲- ساختارهای اسکلتی با قاب خمشی	۶۱
۶-۲- ساختارهای مختلط	۶۲
۷-۲- نحوه انتقال بارهای قائم و جانبی	۶۲

۶۵	فصل سوم
۶۵	ضوابط بارگذاری در ساختمان ها
۶۶	۱-۳- مقدمه
۶۶	۲-۳- وزن مخصوص مصالح
۷۰	۳-۳- وزن اجسام و اجزا براساس ابعاد آنها در سازه
۷۳	۳-۴- بار مرده
۷۳	۳-۵- بار زنده
۷۴	۳-۶- بار برف
۷۸	۳-۷- بار باد
۷۹	۳-۸- نیروی زلزله

۸۱	فصل چهارم
۸۱	ضوابط آماده سازی بستر شالوده ها و عملیات اجرایی خاکی
۸۲	۴-۱- مقدمه و کلیات
۸۴	۴-۲- انواع بسترهای خاکی
۸۵	۴-۳- مقاومت مجاز و نهایی خاک های مختلف و بستر شالوده ها
۸۷	۴-۴- ضوابط کلی و اصول گودبرداری و شالوده ریزی
۹۱	۴-۵- موانع اجرایی در عملیات گودبرداری و شالوده ریزی
۹۴	۴-۶- ضوابط انباره سازی (جذبی دائم یا موقت)
۹۸	۴-۷- انباره ها یا حوضچه های تجمع فاضلاب (سپتیک تانک)
۹۹	۴-۸- ضوابط آب کشی و زهکشی

۱۰۱	فصل پنجم
۱۰۱	ضوابط اجرای ساختمان های با مصالح بنایی
۱۰۲	۱-۵-تعریف
۱۰۲	۲-۵- محدودیت ارتفاع ساختمان و طبقات آن
۱۰۳	۳-۵- پلان ساختمان
۱۰۶	۴-۵- مقطع قائم ساختمان
۱۰۹	۵-۵- باز شوها (در- پنجره- گنجه)
۱۱۰	۶-۵- دیوارهای سازه ای
۱۱۲	۷-۵- دیوارهای غیرسازه ای و تیغه ها (یا جداگرها)
۱۱۴	۸-۵- جان پناه ها و دودکش ها
۱۱۶	۹-۵- کلاف بندی
۱۲۳	۱۰-۵- ساخت دیوارهای سازه ای
۱۲۴	۱۱-۵- سقف ها
۱۲۹	۱۲-۵- نماسازی

۱۳۱	فصل ششم
۱۳۱	ضوابط حفاظت و ایمنی
۱۳۲	۱-۶- مقدمه و کلیات
۱۳۲	۲-۶- ایمنی، اصول و موارد مصداق آن
۱۳۳	۳-۶- حفاظت، اصول و موارد مصداق آن
۱۳۳	۴-۶- اصول کلی حفاظت و ایمنی در کارهای ساختمانی

- ۱۳۵-۵-۶ آموزش ایمنی و عوامل روانی- محیطی _____
- ۱۳۶-۶-۶ عوامل ایجاد خستگی و علائم آن در کارکنان _____
- ۱۳۷-۷-۶ حوادث ناشی از کار و روش های پیشگیری _____
- ۱۳۹-۸-۶ تسهیلات رفاهی _____
- ۱۴۱-۹-۶ وسایل ایمنی و حفاظت فردی _____
- ۱۴۵-۱۰-۶ اصول ایمنی و حفاظت در بروز آتش سوزی، برق گرفتگی و حوادث کارگاهی _____
- ۱۴۹-۱۱-۶ اصول ایمنی و حفاظت در حین ساخت و عملیات ساختمانی _____
- ۱۶۲-۱۲-۶ اصول ایمنی در نگهداری، حمل، تخلیه و مصرف مواد و مصالح _____
- ۱۶۷-۱۳-۶ اصول ایمنی و حفاظت در کار با ماشین آلات و تجهیزات ساختمانی _____
- ۱۷۰-۱۴-۶ سازمان ها، ادارات و ارگان هایی که بایستی در حفاظت و ایمنی باید به ضوابط آن ها توجه شود _____

---

۱۷۱ فصل هفتم _____

۱۷۱ ضوابط تنظیم محیطی و صرفه جویی در انرژی _____

- ۱۷۲-۱-۷ مقدمه و کلیات _____
- ۱۷۲-۲-۷-۲ اقلیم های موجود در پهنه کشور ایران _____
- ۱۷۳-۳-۷ تعاریف مربوط به صرفه جویی انرژی _____
- ۱۷۶-۴-۷ مقررات و ضوابط طراحی و اجرا با کنترل محدوده آسایش در ساختمان _____
- ۱۷۸-۵-۷ ضوابط و توصیه های (اجباری و اختیاری) در طراحی و اجرای ساختمان ها _____
- ۱۸۰-۶-۷ ضوابط مربوط به عایق کاری حرارتی، رطوبتی، صوتی و روش های کنترل _____
- ۱۸۹-۷-۷ ضوابط تعمیر، نگه داری، بازسازی و جلوگیری از فرسودگی ساختمان _____

فصل هشتم _____ ۱۹۵

ضوابط شهر سازی و شهرداری؛ نظارت و بازرسی _____ ۱۹۵

۱-۸- مقدمه و کلیات _____ ۱۹۶

۲-۸- ضوابط عمومی شهرسازی، تجمیع و تفکیک اراضی، کاربری و صدور پروانه ساخت _____ ۱۹۶

۳-۸- تعاریف مربوطه به طول و سطح اغال، تراکم مجاز(ضریب سطح، بالکن ها، حیاط خلوت و ...) _____ ۱۹۹

۴-۸- ضوابط مربوط به طول و سطح اشغال، تراکم، بالکن ها، حیاط خلوت ها، پارکینگ ها و غیره _____ ۲۰۱

۵-۸- ضوابط مربوط به درزهای ساختمانی (انقطاع) و نحوه مجاورت ابنیه _____ ۲۱۱

۶-۸- ضوابط مربوط به کنترل، نظارت و بازرسی فنی در ساخت و ساز _____ ۲۱۳

منابع _____ ۲۱۷

خط مشی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌های است که بتواند خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بیکران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "مهندسان حسین کردی کلاکی-علی ابراهیمی-حمیدرضا طائب-مریم دیلمی طریفی" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهره قزلباش

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانش‌پژوه گرامی درخواست می‌نماید با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
Publishing@mftmail.com